

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان
بیمارستان ثامن الحجج (ع)

(آموزش به بیمار)

سندروم آسپیراسیون مکونیوم

تهیه شده در:

بخش NICU

Samenalhojajhp.sirums.ac.ir

بازنگری تابستان ۱۴۰۵

درمان و پیشگیری:

۱- در اتاق زایمان: در صورتی که جنین تعداد ضربان قلب کمتر از ۱۰۰ بار در دقیقه را دارد بلافاصله زایمان انجام شود و دهان و حلق تمیز شود جریان آزاد اکسیژن تجویز شود

۲- مراقبت های تنفسی:

**تهویه کمکی: استفاده از دستگاه کمک تنفسی (ونتیلاتور جهت حفظ حجم ریه)

***درمان با تجویز سورفاکتانت: تجویز مایع سورفاکتانت مصنوعی به داخل ریه های نوزاد که باعث باز نگه داشتن کیسه های هوایی میشود.

-----پیش آگهی نوزادان با مکونیوم آسپیراسیون خفیف اغلب عالی است مگر اینکه عوارضی نظیر افزایش فشار ریه یا کمبود اکسیژن شدید در طول بیماری به وجود آمده باشد

اگر جنین در شکم مادر تحت فشار و زجر قرار بگیرد و خونرسانی به او مختل بشود اولین واکنشش این است که مدفوع میکند.

خودمراقبتی:

.....
.....
.....

منبع: کتاب مراقبت های پرستاری در NICU تألیف بها الدینی

تعریف :

نوزاد با بلع مدفوع در شکم مادر به نوزادی اطلاق میشود که قبل از تولد و یا هنگام تولد به دلایلی مدفوع خود را که به آن مکنونیوم میگویند را خورده و بلعیده باشد .

مکنونیوم یا همان مدفوع جنینی در هنگام بارداری در هفته ی ۱۰ تا ۱۶ بارداری در روده ی جنین تولید شده و بطور طبیعی تا بدو تولد دفع نمیشود .

مکنونیوم اولین مدفوع نوزاد است . وقتی جنین به علت کمبود اکسیژن تحت استرس و فشار است حرکات روده ی جنین تحریک شده و دریچه مقعد شل میشود و مکنونیوم به فضای مایع آمنیون ریخته میشود . در بارداری جنین در مایع آمنیون داخل رحم شناور است .

آسپیراسیون مکنونیوم وقتی اتفاق میافتد که جنین در داخل رحم یا نوزاد با اولین تنفس پس از تولد مکنونیوم و مایع آمنیون را به داخل ریه ها ببرد . که میتواند موجب بروز مشکلات تنفسی در برخی موارد آسیب مغزی و در موارد شدید حتی موجب مرگ شود

علت :

زمانی که جنین هنگام تولد تحت فشار قرارگیرد آسپیراسیون روی میدهد .

این بیماری در نوزادان رسیده یا دیررس شایع میباشد به ندرت در نوزادان متولد شده در زیر ۳۶ هفته مشاهده میشود .

فاکتورهای خطر :

*دیابت مادری *فشار خون مادری *کاهش میزان اکسیژن رسانی به جنین *زایمان سخت

علائم بالینی :

*تنفس مشکل

*شل بودن نوزاد زمان تولد

*تنفس سریع و یا عدم تنفس

*کبود شدن نوزاد

*چروک خوردن پوست اطراف زانو ها ، زیر بغل و باسن

*بستر ناخن و پوست اغلب به رنگ زرد یا سبز در آید

*قفسه سینه بشکه ای (برآمده به نظر میرسد)

بارداری که بیش از ۴۰ هفته طول بکشد میتواند منجر به پیری جفت شود . جفت ارگانی است که مواد غذایی را در رحم به جنین میرساند . وقتی جفت پیر میشود ، قادر به تامین اکسیژن کافی

برای جنین نیست . از طرفی مقدار مایع آمنیوتیک به دلیل دفع مکنونیوم کاهش می یابد در نتیجه آسپیراسیون مکنونیوم در جنین باعث نارسایی تنفسی میشود به همین دلیل سندروم آسپیراسیون مکنونیوم در میان نوزادان که با زایمان زودرس متولد شده اند کمتر است .

نشانه ها :

پیش از تولد در بررسی جنینی ممکن است کاهش تعداد ضربان قلب آشکار شود . در زمان تولد لکه های تیره رنگ در مایع آمنیون دیده میشود و نوزاد ممکن است نمره آپگار پایین داشته باشد .

آزمایش های مورد نیاز :

*آزمایش خون که اسیدی بودن خون را نشان میدهد .

*عکس قفسه سینه که لکه و یا رگه هایی را روی ریه نشان میدهد .

عوارض :

*تجمع هوا داخل ریه

*عفونت ریه

*افشار فشار ریه

*اسیدی شدن خون

*کاهش قند خون

*کاهش کلسیم